

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at foretage en undersøgelse af, hvad det vil have af økonomiske, samfundsmæssige og helbredsmæssige konsekvenser såfremt arbejdstiden herhjemme bliver nedsat fra de nuværende 40 timer om ugen til 35 timer om ugen. Undersøgelsen skal omdeles til Inatsisartut inden FM 2025.
(Medlem af Inatsisartut, Anna Wangenheim, Demokraatit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

1. behandling

Tak Anna Wangenheim, for at stille beslutningsforslag om at Naalakkersuisut skal foretage en undersøgelse af, hvad det vil have af økonomiske, samfundsmæssige og helbredsmæssige konsekvenser såfremt arbejdstiden herhjemme bliver nedsat fra de nuværende 40 timer om ugen til 35 timer om ugen.

I 2015 og 2017 har Island foretaget prøve med færre arbejdstimer om ugen, hvor 2.500 personer som arbejder i den offentlige sektor, var forsøgspersoner. Den gældende Islandske lovgivning vedrørende fuldtidsbeskæftigede er, at arbejdstiden om ugen er på 40 timer. De enkelte fagforeningers overenskomster definerer dog i detaljer, hvordan arbejdernes arbejdstid skal tilrettelægges. Det vil sige, at færre arbejdstimer om ugen opnås igennem forhandlingsberettiget organisation i Island, og ikke ved lov.

I undersøgelsen af Islands økonomi som OECD foretager, anbefaler de, at for at kunne se lønudviklingen og produktiviteten bedre, så bør Island forbedre indsamlingen af produktivitet- og løndata, brancheopdelt eller endnu mere detaljeret pr. virksomhed. Sagt på en anden måde: Det tager tid at foretage en grundig undersøgelse.

Naalakkersuisuts Arbejdsmarkedsredegørelse 2023 viser, at der er demografisk udvikling i de kommende år, som vil have betydelig indvirkning på arbejdsmarkedet. Både hvad angår manglen på arbejdskraft generelt og flere ældre i samfundet. Samme niveau af opgaveløsning på blandt andet ældreplejen kan bestræbes ved at opnormere personalet. Som følge af flere ansatte på ældreplejen vil der ske en vækst i de offentlige udgifter. Og den sandsynlige udgiftsvækst på service og plejeområdet er derfor et vigtigt opmærksomhedspunkt, som kræver udførlig politisk stillingtagen på et belyst grundlag.

Arbejdsmarkedsmodellen her i landet gælder, at arbejdstid aftales mellem arbejdsmarkedsparter. Det er et forhold, som ikke er fastsat ved lov. Derfor er det vigtigt at arbejdsmarkedsparterne bliver inddraget i dette vigtige emne.

Det er konstateret, at der på arbejdsmarkedet i forvejen er mangel på arbejdskraft i flere sektorer. Færre arbejdstimer til samme antal arbejdstagere kan have den konsekvens, at virksomhedernes produktivitet falder, særligt når der ikke kommer flere i arbejde. Derudover er der ikke lavet beregninger over, hvad det vil betyde for det private arbejdsmarked, at indføre færre end 40 timers arbejdsuge. Men det er værd at undersøge.

På baggrund af ovennævnte overvejelser fremsætter Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at foretage en undersøgelse af, hvad det vil have af økonomiske, samfundsmæssige og helbredsmæssige konsekvenser såfremt arbejdstiden herhjemme bliver nedsat fra de nuværende 40 timer om ugen til 35 eller 37 timer om ugen. Undersøgelsen skal omdeles til Inatsisartut inden EM 2025.”